

Falsafa fanidan yakuniy nazorat savollari:

1. "Falsafa" atamasining mohiyati va mazmuni.
2. Hozirgi davr falsafasining asosiy vazifalari
3. Falsafaning bahs mavzulari va ularning xilma-xil talqinlari.
4. Falsafada milliylik va umuminsoniylik.
5. O'zbek falsafasi, uning o'tmishi va zamonaviy rivojlanishi.
6. Islom Karimov – istiqlol falsafasining asoschisi.
7. O'zbekiston taraqqiyotining hozirgi davrida falsafani o'rganishning zarurati.
8. Dunyoqarash tushunchasi, uning mohiyati va mazmuni.
9. Dunyoqarashning tarixiy shakllari.
10. Afsona va rivoyatlar-mifologik dunyoqarashning g'oyaviy ildizi.
11. Diniy dunyoqarash, uning asosiy qadriyatlari va tamoyillari.
12. Teologiyaning falsafiy masalalari.
13. Falsafiy dunyoqarashning mohiyati, umuminsoniy va milliy xususiyatlarini o'rganishning ahamiyati.
14. Falsafiy bilimlar tizimi, uning o'ziga xosligi, tarixiy o'zgarishi va mazmunan boyib borishi.
15. Ijtimoiy-gumanitar fanlar tizimida falsafaning o'rni va mavqei.
16. I. Karimov ijtimoiy-falsafiy bilimlarning yangi mazmundagi tizimini yaratish zaruriyati haqida.
17. Falsafaning asosiy funksiyalari.
18. Yosh avlodni ma'naviy komillik, istiqlolga sodiqlik ruhida tarbiyalashda falsafaning ahamiyati.
19. Istiqlol va falsafiy dunyoqarash o'zgarishi zaruriyati.
20. Mafkuraviy bo'shliq va uni yangi mafkura bilan to'ldirish vazifalari.
21. Falsafiy dunyoqarash o'zgarishida ta'lim-tarbiya jarayonining ahamiyati.
22. Jahon falsafasining asosiy yo'nalishlari va g'oyalari o'rganish – zamon talabi.
23. Olam, borliq, tabiat, inson, to'g'risidagi ibtidoiy bilimlarning paydo bo'lish muammosi.
24. Eng qadimgi falsafa va uning sodda ta'limotlari.

25. Ilk falsafaga olam va odam munosabati muammolari.
26. Falsafiy meros va milliy g'oya.
27. Markaziy Osiyodagi eng qadimgi falsafiy qarashlar.
28. "Avesto" va zardushtiylik g'oyalari.
29. Zardushtiylikning olam, borliq va ruh tabiat va odam to'g'risidagi qarashlari.
30. Moniy falsafasi.
31. Mazdak g'oyalari.
32. Vatanimiz madaniyati va falsafasining jahon sivilizatsiyasiga ta'siri.
33. Qadimiy Sharq, Misr va Bobil falsafasi.
34. Hind falsafasi : vedalar, upanishadalar, jaynizm, hinduizm va buddizm.
35. Qadimgi Xitoy falsafasi : Konfutsiy va Dao szi, konfutsiychilik va daosizm g'oyalari.
36. Antik dunyo va Yuniston falsafasining klassik davri.
37. Qadimgi Rimda falsafiy fikrlar.
38. Ilk o'rta asrlar falsafasining mohiyati va xususiyatlari.
39. Islom va Kalom falsafasi, mashshoiyunlar.
40. Islomda siyosat, davlat huquq va ahloq masalalari.
41. Ilk o'rta asrlarda Vatanimizning jahondagi yirik madaniyat markazlaridan biriga aylanishi.
42. Islom falsafasi rivojida ulug' yurtdoshlarimizning xizmati.
43. Diniy bag'rikenglik va dunyoviy bilimlar takomili, ular o'rtasidagi bog'liqlik va aloqadorlik.
44. Al-Xorazmiy, Al-Farobiy va Al - Farg'oniy.
45. Beruniy va Ibn-Sinoning ilmiy-falsafiy qarashlari.
46. Tasavvur va uning tariqatlari.
47. Markaziy Osiyoda tasavvuf va uning yo'nalishlari.
48. "Ollah qalbimizda, yuragimizda" tamoyili va ilk o'rta asrlar falsafasining o'rganishning hozirgi davrdagi ahamiyati.
49. "Kuch-adolatdadir" tamoyili.
50. Temur va temuriylar davlati, uning ijtimoiy siyosiy hayoti.

51. Ulugʻbek – Oʻrta asr madaniyatining atokli vakili.
52. Navoiyning ijtimoiy-falsafiy qarashlari.
53. Yevropada XV-XVII asrlardagi ijtimoiy-siyosiy oʻzgarishlar va yangi zamon falsafiy tafakkurining shakllanishi.
54. Italiya falsafasi : J. Bruno, N. Kopernik.
55. Ingliz falsafasi : F. Bekon, T. Gobbs qarashlari.
56. XVIII asr fransuz falsafasi va maʼrifatchiligi : Volter, Russo, Lametri, Gelvesiy, Golbax.
57. Nemis milliy falsafasi, uning tarixiy ildizlari.
58. I. Kant – nemis falsafasining namoyandasi.
59. G. Gegel – nemis falsafasining yirik namoyandasi.
60. Gegendan keyingi falsafiy oqim va gʻoyaviy jarayonlar.
61. Mirza Bedilning ijtimoiy falsafiy qarshlari.
62. Mashrab va tasavvuf, uning ijodida insonparvarlik gʻoyalari.
63. Ogahiy va Ahmad Donish faoliyatining ijtimoiy-siyosiy, falsafiy qarshlar.
64. XIX asr oxiri va XX asr boshlarida falsafiy fikrlar.
65. Jadidchilik-milliy gʻoyalar uchun kurash falsafasi.
66. Hozirgi zamon falsafasidagi vorislik va yangilanish, uning XIX asrdagi ildizlari.
67. Pozitivizm falsafasi.
68. Neopozitivizm va pastpozitivizm gʻoyalari.
69. Eipirikokritizm falsafasi.
70. Hayot falsafasi-hozirgi zamon demokratik mamlakatlarida inson yashashining tamoyili sifatida.
71. Pragmatizm falsafasi.
72. Ekzistensializm falsafasi.
73. Gʻarb mamlakatlarida jamiyat falsafasi.
74. Industrial va postindustrial jamiyat nazariyasi.
75. XX asr falsafasi va umuminsoniylik.

76. Olam to'g'risidagi monistik, dualistik va plyuralistik qarashlar hamda ularning bugungi kundagi ahamiyati.
77. Olamning diniy, ilmiy va falsafiy manzarasi.
78. Olamning namoyon bo'lish shakllari : moddiy, ma'naviy, tabiiy, ijtimoiy, individual va boshqalar.
79. Odam va olam, ularning dunyoviy, diniy va falsafiy talqinlarini o'rganishning yosh avlod ma'naviy kamolotidagi ahamiyati.
80. Borliq tushunchasining mohiyati va ma'nosi.
81. Ontologiya – borliq falsafasi.
82. Ob'ektiv va sub'ektiv borliq tushunchalari.
83. Borliqning anorganik, organik va ijtimoiy shakllari.
84. Materiya tushunchasi.
85. Harakat tushunchasi.
86. Makon va zamon tushunchalari, ularning o'zaro bog'liqligi.
87. Tabiat tushunchasi, uning falsafiy mohiyati va mazmuni.
88. Naturfilosofiya – tabiat falsafasi.
89. Hayot, uning qadr qimmati-muammosi.
90. Tabiat va jamiyat, tabiiy va sun'iy muhit, ularning o'zaro aloqasi.
91. Biosfera, noosfera va orgosfera tushunchalari, ularning uzviy aloqadorligi va farqlari.
92. Ekologik muammolarning vujudga kelish sabablari va ularning hal qilish muammolari.
93. Ekologik ong va mas'uliyat-yoshlar kamolotining tarkibiy qismi.
94. O'zgarish, harakat, taraqqiyot va o'zaro aloqadorlik tushunchalari.
95. Taraqqiyot to'g'risida turlicha nazariya, metod va konsepsiyalari.
96. Klassik va hozirgi zamon falsafasida dialektika va metofizika masalalari.
97. Rivojlanish va sistemalik.
98. Sinergetika va uning asosiy g'oyalari.
99. Dialektika va metofizika, determinizm va indeterminizm va sinergikaning jahon falsafasi uchun ahamiyati.

100. Mustaqillikni mustahkamlash vazifalarining aloqadorligi va uzviy bog‘liqligi.
101. Qonun va qonuniyat tushunchalari.
102. Falsafiy qonunlar va ularning o‘ziga xos xususiyatlari.
103. Voqelik va o‘zgarish jarayonida ayniyat va ziddiyat dialektikasi.
104. I.A.Karimov o‘zgarishlarning ziddiyatli harakatlari, uni yechish yo‘llari, imkoniyatlari to‘g‘risida.
105. Miqdor va sifat tushunchalari. Me’yor kategoriyasi.
106. O‘zgarish va rivojlanish jarayonida o‘z-o‘zini inkor etish tamoyili.
107. Mustaqillikni mustahkamlash jarayonida vorislik va yangilanishning o‘ziga xos xususiyatlari.
108. Olam vujudligi va o‘zaro aloqadorligining alohida xususiy va umumiy jihatlari.
109. Mohiyat va hodisa voqelikdagi o‘zaro bog‘liqlikning ko‘rinishlari sifatida.
110. Voqelikda mazmun shaklning namoyon bo‘lish xususiyatlari.
111. O‘zgarish va o‘zaro aloqadorlik jarayonidagi sababiy bog‘lanishlar.
112. Voqelikdagi zaruriy va tasodifiy jarayonlar.
113. O‘zgarishlar va taraqqiyot jarayonida imkoniyat va voqelik.
114. O‘zbekiston mustaqilligini mustahkamlashda imkoniyat va voqelikning uyg‘unligi.
115. Ong va ruhiyatning shakllanish va rivojlanishi haqidagi tabiiy-ilmiy tasavvurlar va qarashlar.
116. Fasafada ong va ruhiyat muammosi.
117. In’ikosning mohiyati, asosiy shakllari.
118. O‘zini-o‘zi anglash, tuyg‘ular, onglilik va ongsizlik muammolari.
119. Ijtimoiy va individual ong.
120. Ijtimoiy ongning asosiy shakllari, ular orasidagi farqlar va o‘zaro bog‘liqlik.
121. “G‘oya” tushunchasi, uning namoyon bo‘lish shakllari.
122. G‘oya va mafkura. Ularning o‘zaro aloqasi.
123. Mafkuraviy g‘oyalar va mafkuralar.
124. Hozirgi dunyoning mafkuraviy manzarasi.

125. O‘zbekiston mustaqilligi va mafkuraviy muammolar.
126. Mafkuraviy bo‘shliqni to‘ldirish va yangi mafkurani shakllantirish zaruriyati.
127. Istiqlol mafkurasi – jamiyatimizni istiqlolga yetaklovchi kuch.
128. Bilish tushunchasi gnoseologiyaning asosiy kategoriyasi.
129. Bilish ob’ekti va sub’ekti.
130. Inson bilishning asosiy bosqichlari : hissiy va aqliy bilish.
131. Mantiqiy bilish va uning o‘ziga xos jihatlari.
132. Ilmiy bilishning mohiyati va usullari.
133. Haqiqat tushunchasi.
134. “Jamiyat” tushunchasi. Jamiyat mavjudligining moddiy va ma’naviy omillari.
135. Jamiyat hayotida barqarorlik va beqarorlik. Barqarorlik, rivojlanish, tinchlik va tadrijiy taraqqiyot garovi.
136. Taraqqiyotning o‘zbek modeli – jamiyat rivojlanishning tadrijiy rivojlanish konsepsiyasi.
137. Jamiyat va oila. Sog‘lom avlod tarbiyasi – jamiyat kelajagi.
138. “Odam”, “Inson” va “Shaxs” tushunchalari.
139. Antropologiya – inson to‘g‘risidagi fan.
140. Shaxsning tabiiy, ijtimoiy va ma’naviy-psixologik xususiyatlari.
141. Mustaqil O‘zbekistonda demokratik jamiyat qurish, inson qadri va erkinliklari.
142. Ma’naviyat tushunchalari, uning mohiyati va mazmuni.
143. Ma’naviyatda milliylik va umuminsoniylik.
144. Istiqlol davrida ma’naviyatdagi o‘zgarish va yangilanish jarayoni.
145. Ma’naviyatning iqtisod, siyosat, san’at, huquq, din va hayotning boshqa sohalari bilan o‘zaro nisbati.
146. Ma’naviyat va ahloq. Ahloq ma’naviy sohaning tarkibiy qismi.
147. Ma’naviyat va nafosat. Nafosatli va nazokatli inson ma’naviyati.
148. Madaniyat va sivilizatsiya tushunchalari.
149. Sivilizatsiyalarning tarixiy shakllari.
150. Milliy madaniyatlarning umuminsoniy sivilizatsiyadagi o‘rni.

151. O'zbekistonda milliy qadriyatlarni asrab avaylash va umuminsoniy qadriyatlarning ustivorligini ta'minlash jarayoni.
152. Qadriyatlar kategoriyasi, uning mohiyati va mazmuni. Qadriyatlar tizimi.
153. Hozirgi davrda qadriyatlar va ularning jamiyat hamda inson hayotidagi ahamiyati oshib borishi.
154. Siyosat va huquq, siyosiy va huquqiy munosabatlar demokratik jamiyat tushunchalarning mohiyati va mazmuni.
155. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va umuminsoniy demokratik qadriyatlar ustivorligini ta'minlash.
156. Hozirgi zamon jahon siyosiy hayotining umumbashariy, mintaqaviy, hududiy (global, zonal va regional) xususiyatlari.
157. Fan tarixi, uning turli sivilizatsiyasi va davrlardagi taraqqiyoti.
158. Fanning paydo bo'lishida Sharq va G'arbning roli.
159. O'rta asr, uyg'onish davri va XIX asrda fan.
160. O'zbekistonning mustaqilligi va fan texnikasi.
161. Fanning madaniyat, qadriyatlar va siyosatlar bilan o'zaro aloqalari.
162. Amaliy va nazariy tadqiqot usullari : qurish, qiyoslash, tasvirlash, formallashtirish, modellashtirish, kompyuterlashtirish.
163. Fanning aksiologik muammolari, ma'naviy-ahloqiy tamoyillari qadri va qadriyatlari.
164. XX asrdagi ilmiy-texnik inqilib va umumbashariy havflar hamda umuminsoniy muammolar.
165. Insoniyat istiqbolini belgilovchi eng ustivor yo'nalish, jarayon va muammolar.
166. Ilmiy bashorat qilish usullari.
167. Ilmiy gipoteza va tahminlar, ularning ahamiyati .
168. Halqaro integratsiya jarayonlari va universal texnologiyalar.
169. Umumbashariy muammolarni hal etish yo'llari va imkoniyatlari.
170. Umumbashariy muammolar, ularning asosiy yo'nalish va namoyon bo'lish xususiyatlari.

171. Jahon va O‘zbekiston XXI asrda : havfsizlikka tahdid, barqarorlik shartlari va taraqqiyot kafolatlari.
172. Respublikamiz tabiati va uni asrab avaylashmuammolari.
173. Jahon sivilizatsiyasining hozirgi davri va rivojlangan mamlakatlar taraqqiyoti.
174. O‘zbekistonning istiqloli va mustaqillikni mustahkamlash jarayoni.
175. Mustaqil va erkin taraqqiyot – jahon sivilizatsiyasiga qo‘shilish yo‘li.
176. O‘zbekistonda jahon tarixini o‘rganishga sivilizatsion yondashuvning dolzarbligi.
177. O‘zbekistonning o‘ziga xos rivojlanish yo‘li va taraqqiyotning o‘zbek modeli to‘g‘risida I.A.Karimov nazariyasi.
178. Iqtisodiy plyuralizm va bozor munosabatlari - sivilizatsiya belgisi.
179. Ma’naviy barkamol avlod – buyuk kelajak bunyodkori.